

שַׁבַּת וְראש השָׁנָה

הַפְטָרָה: וַיְהִי אִישׁ אֶחָד (שְׁמוּאֵל א' א')

כִּיפָּה	יְרוּשָׁלַיִם	בְּנֵי בְרַק
18:19	18:10	18:25
19:22	19:20	19:22
19:58	ר"ת:	18:47:00

תחילת שנה וברכותיה

א' דראש השנה תשפ"ד

קוֹבֵץ קִטּוֹן הַכַּמּוֹת וְרַב הָאֵיכוֹת לַחֲזַק לְצוּחֵיהֶם שֶׁל אַחֵינוּ צְנִי וְשֶׁרָחַל קְדוּשִׁים לְאַצִּיחֵם שְׁצִמְמִים

מאוצרות ההפטרה – ותתן לי זרע אנשים **18:25**
יְהוָה יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַח בְּעַמּוֹתָיו וְיִשְׂמַח בְּעַמּוֹתָיו וְיִשְׂמַח בְּעַמּוֹתָיו

לקחי הפרשה לשבת – עצות והנהגות מחז"ל הקדושים
האם הרהור תשובה בלבד מספיק?

פלפלין מפלפלין – (סדרה 42)
האם ראוי להשתמש בשופר לתשמיש שאינו מקבד?

חברים מקשיבים לקולך (טו) **18:27**
לְעִרְבָב אֶת הַשִּׁטּוֹן

"יהב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וכסופים להשם יתברך **18:27**
אֵשׁ לַהֲבִית שְׁלֵחֶת לֵה' מִקְבִּץ חֲדוּשִׁים-מֵה זֶה בְּיָדְךָ?

מה-אהבתי תורתך **18:27**
מֵה גָלוּ לְרַבִּי צְדוֹק הַכֹּהֵן בְּחִלּוֹם?
לְהִיּוֹת כֹּל רְמִיזוֹתַי בְּדַבְרֵי תוֹרָה

הכנות נצרכות לשבת קודש. (סדרה 81)
פִּיצַד לְמִשְׁךְ מוֹחֵז"ל חֲדָשִׁים בְּראש השָׁנָה לְכָל הַשָּׁנָה

מעלת תפלת ותיקין (סדרה 67)
שֶׁלֹא לומר הפליחות לעשות זקן מתועלת

מעלת למוד הזוהר (סדרה 72)
מעליאת דראש השנה

דרך ארץ קדמה לתורה (טו) **18:27**
מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – "ענג'לה מוסר"

פלאי הבורא מבשרי אחזה אלוה (סדרה 46)
רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי - הַלֵּב שְׁצָרִיד לְעַבְד אֶת ה' וּלְקָרֵב גַּם הָאֲרִיצִיּוֹת

תופינים לשבת קודש
סיד התקיעות שבקול השופר

הַכּוֹת נְצַרְכוֹת לְשַׁבַּת קוֹדֵשׁ (סִדְרָה 81) – פִּיצַד לְמִשְׁךְ מוֹחֵז"ל חֲדָשִׁים בְּראש השָׁנָה לְכָל הַשָּׁנָה

לקרב ולרומם את זללה"ה על הא דאיתא בנמרא (קידושין עא.) שאליהו בא לקרב את המרוחקים ולרחק את המקורבים, היינו שתיבת אמ"ת הוא אותיות מרוחקות ותיבת שק"ר הוא אותיות מקורבות, וזהו לקרב את המרוחקים, היינו האמ"ת שהוא אותיות מרוחקות, ולרחק את המקורבים, היינו השק"ר שהיא אותיות מקורבות. וע"ז מרמז בחינת שופר, שתיבת שפ"ר גימטריא תכו"ן לע"ד, ועוד תיבת שופ"ר גימטריא הק"ם אמ"ת, היינו שמצות שופר מרמז שצריך לקרב את עצמו לבחינת אמת, שתתרום ותתכונן בחי' אמת למעלה למעלה, וזה היא בחינת תרועה תיבת תרו"ע גימ' ר"ם אמ"ת. וזהו אשרי העם יודעי תרו"ע, היינו שיודעים לקרב את עצמם לבחי' תרועה שהיא בחינת אמת, ובזכות זה במהרה בימינו יבא אליהו הנביא ויבשרנו ויקרב את הבחינת אמ"ת שהוא מרוחק, אמן בן יהי רצון: עוד הנה ידוע שעיקר בחינת שופר הוא בחינת התפארות, שופר מלשון שופרא, היינו שהבורא ב"ה מתפאר עם עמו ישראל כמ"ש (ד"ה א יז כא) ומי כעמדך ישראל, ואימתי מתפאר היינו כשיש להם אחרות ואין בלב אחד על חברו שום שנאה כלל וכלל, וע"ז מרמז שופר כי שופ"ר עם תיבת י"ד שאוחז בו עולה ת"ר, מרמז על ת"ר נשמות ישראל שיהיו באחדות, וע"ז מרמז תשר"ת, ת"ש מרמז על בחינת בנין העולם מלשון כי ממנו הושחת העולם (ע' יומא נד:), ר"ת מרמז על ת"ר נשמות, פירוש שעיקר בנין וקיום העולם הוא כשת"ר נשמות יהיו באחדות. וע"ז מרמז תרועה נוסטריקון תורה ע', ובתורה יש ששים רבוא אותיות כמנין נשמות (ז"ח שה"ש מא' ב' טנת"א, ע' פנ"י קדושין ל. ד"ה שם, מדבר קדמות ערך ישראל), וכל נשמה יש לה אות בתורה, וזהו אשרי העם יודעי תרועה (תהלים פט טז) פירוש יודעי הוא לשון דעת, בחינת התחברות, וזהו אשרי העם כשיודעי תרועה, כשמחברים הששים רבוא אותיות התורה שהם נשמות ישראל, ואז ממילא בטילים ומבוטלים כל המשמינים והמקטרינים מעל כל ישראל אמן בן יהי רצון. אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלהיכם וגו' (כט ט). הנה כל מקום שנאמר היום הוא ראש השנה (זח"ג רלא). יום הידוע יום הדין יום שנברא בו האדם, וכן יום השישי כתוב ג"כ בה"א הידוע מטעם הנ"ל שהוא ראש השנה שבו נברא האדם, גם אות ה' מרמזת על ה' ימים הראשונים כלולים ביום השישי (שהוא יסוד), כי תכלית ועיקר בריאתם היה בשביל יום השישי שיברא בו האדם ויקיים התורה ביראה שנקראת ראשית כמאמר חז"ל (אותיות דר"ע אות ב) בראשית בשביל ראשית וכו'. וזהו שאמר הכתוב אתם נצבים היום כולכם, ר"ל ביום ראש השנה. לפני ה' אלהיכם, ר"ל ובמה תהיה לכם בחינה יציבה והעמדה לפני ה'

אחי ורעי קוראים יקרים **18:27** הנה חננונו צבר בשבוע האחרון של שנת תשפ"ג, הקסם עינינו צראשו משקיע מלא פוחז ומרעו לתמון את ימי השבוע של כל השנה וצדוקנו זה מחשיבים בשמים חפלו מאמץ קטן, וחפלו רב צמחשנה טובה לנו עגום ורוב פח שפנהפח הכל בעת... וצבר נכנסים פנימה אל הים המעוקש שהשנה חל בשבת קולט וקלי קלשחו פפולה. ויש פאון מואז נפלא של שמחה מחד ומאידך פחד מאימת יום הדין. פילד אס פן נוכל לתקס את מצות שמחת הטוב וגם להיות נכונים ליום הדין? פילד נוכל להשאר מאזנים צמחה הנכונה? את השפחה הזאת נראה בצמחה ממלמדים אורנו את קרה ישראל סבא לעבד את הטוב הנפלא הזה פמ"ש עבדו את-יהוה צירקה וגילו צעקה: עוד נראה איך להמשיך מוחזן צ"ח? מהו סוד הפקיעות שצקול השופר? איך התעוררות השפחה צאה על ידי קול השופר? סוד הפקיעות, ששפחה ומי פאפחה מעוררין התקמים, פילד לופות להשפחה אמפית? מאי שצבעב ראש השנה הקצ"ה מעפר לישקלל שליש עונות? פילד להפח את השטן לצנגור? מה גלו לרבי צדוק הפחן פחלוס? שלח לומר הפליחות לעשות זקן מתועלת. למה שמואל היה שקול פמשה ופאכ? ועוד... הנה: **18:27** **מן המצד קראתי יה וגו' (תהלים ק"ח).** פירוש הן המה הבחינות קדושות שהן במיצר בלי להאיר לעולמות ולנו בעבור התגברות הקליפות בעונותינו הרבים, וחתם הקב"ה במיצר את האורות ובחינות הקדושות בכדי שלא יינקו מהם החיצונים (המה מלאכים הרעים והרוחות רעות) ויוסיפו כח חלילה ויחרבו העולם, ועי"ז נסתרו גם מאתנו, וגם אין אנחנו יכולים לקבל מהם שפע וברכה וקדושה. וזה שאמר שלמה המלך ע"ה (שה"ש ח ח) אחות לנו קטנה, אחות ר"ל בחינת דבקות בה' ואורות עליונים הקדושים, היא קטנה, ושדים אין לה – ר"ל שאין לנו מהיכן לינק ממנה שפע רב וברכה מחמת ששדים אין לה, היינו שנעלמו למעלה בכדי שלא ינקו ממנה החיצונים כנ"ל, וע"כ גם ארץ ישראל הגשמי ג"כ נתבוצצה ונעשית קטנה (גיטין נו). כדי שלא יינקו ממנה החיצונים הנ"ל. וזהו מן המצד קראתי יה, ר"ל שצריכים אנחנו לקרוא אותה בחי' אחות מן המצד שלה ממקום שנעלמה ונסתרה שם מפני החיצונים כנ"ל, וכ"ז אי אפשר כי אם על ידי תשובה מעומקא דלבא לעורר בעומק תחת עומק על ידי צעקת הלב, פירוש בקול פשוט על ידי השופר דווקא (באימה ויראה, ויתבטלו הקליפות ויעלו התפלות לרצון לפני ה' להאיר לנו האורות ובחי' הקדושות אמן בן יהי רצון): עוד אשרי העם יודעי תרועה (תהלים פט טז). ונוכל לומר בד"ו, דהנה כתיב (משלי יב ט) שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר, היינו שעיקר העבדות הוא לראות תמיד להתנהג את עצמו בבחינת אמ"ת, שיהיה פיו ולבו שוין, כדי שתתכונן ותתרום הבחי' אמ"ת שהיא בחי' אבות ראש תוך סוף (ע' זח"ג שבג), והבחינת אמת יש לו קיום אבל בחינת שקר שהוא אותיות מקורבות אין לו קיום כדאיתא (אותיות דר"ע) שקר אין לו רגלים. וזה יהיה עיקר בחינת ביאת אליהו לימות המשיח

הברי תורה לסעודה ראשונה ליל שבת פגור יצחק אבינו להניח מהלבי משיח ויאמר בקול רם ובשמחה רב ובשמחה רב היא סעודתהא תתקן תפוחין קדישין

מעלת למוד הזוהר (סדרה 7) – מעלת דראש השנה

זוהר פנתם דף רל"א ע"א אמר רבי יהודה לימא לן מר מלין מעלתא דראש השנה. פתח רבי שמעון ואמר (מלכים ב' ד') ויהי היום. בכל אתר דכתיב ויהי איהו צער. ויהי בימי צער ודאי ויהי היום יומא דאית ביה צער ודא איהו ראש השנה יומא דאית ביה דינא קשיא על עלמא. ויהי היום ויעבור אלישע אל שונם יומא דראש השנה הנה. ובכל אתר. ויהי היום דא ראש השנה (איוב א') ויהי היום ויבאו בני האלהים יום ראש השנה הנה בכל יומא תרין יומין אנון פאש' טעמא בגין דלהוי יצחק כליל דינא ורחמי תרין יומין ולא חד דאלמלא אשתכח יחידאי יחריב ועל דא כתיב תרין יומין ויהי היום ויהי היום. ויבאו בני האלהים. אלון בית דין וברבא בני האלהים ודאי בגוי דמלכא קריבין לנביה ואנון שבועין ממנו דסחרין תדירא למלכא ואנון חתכין דינא על עלמא. להתייב על יי. וכי על יי קמי אלא בשעתא דאלין קמי על דינא. דינא קדמא דכלא ביה מאן הוא דלא יקיר לשמא דקדשא ברין הוא ודלא יקיר לאוריתא ולעבדוי. אף הכי מאן הוא דלא חיש על יקרא דשמא קדישא דלא יתחיל בארעא מאן הוא דלא חיש ליקריה דקדשא ברין הוא מאן הוא דלא שוי יקר לשמא דא. ויבא גם הששן בתוכם. גם לרבות ההוא נוקבא דליה אף הכי להתייב על יי דאיהו חיש נמי ליקרא דשמא דא.

מדרש

מנחת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה (טו) – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – יענקל'ה מוסר'

אל תחשוב כי לך אין חלק לעולם הבא, גם אתה מסוגל לכך, בידך הדבר! ואם אתה הושב כי הוזה אני בהקיץ, הנני מודיעך בפני עם ועדה, כי מוכן אני לתת לך במתנה נמורה את כל שכר מצוותי וחלקי בעולם הבא, שיצירתי לי מעודי ועד היום הזה בתנאי שתטיב דרכך! הוא סקר את תמצית פעולותיו הנשגבות ממה שפעל עד היום. מיד קרא המגיד לדייני העיר, כתבו שטר מכירה וחתמו המעמד כולם, כי יענקל'ה קונה בקנין גמור את כל חלק עולם הבא של המגיד מקלם. המגיד מוסר לו השטר, לפני יענקל'ה קרנו מאושר, עסק נפלא עשה הערב, כל עולם הבא של המגיד המהולל עתה בכיסו... עתה ממשיך המגיד בדרשתו, בהסבירו את הצד השלילי של הדבר, בקול חוצב להבות אש הוא משמיע את דברי המגיד במסכת ראש השנה (יו, ב) אשר נפסקו ברמב"ם בהלכות תשובה (ג, ו): "ואלו שאין להם חלק לעולם הבא, אלא נכרתים ואובדים ונידונים על גודל רשעם וחטאתם לעולם ולעולמי עולמים: המינין והאפיקורסין... והמוסרים" כאן מסתלסל המגיד בניגונו הכובש לבבות: "זכור ר' יעקב, זכור, את העולם הבא שלך אל נא תאבד! חדל לך מעיסוקך עם חברת פריצים, תתחיל בחיים חדשים ומאשרים, חיי תורה ויראת שמים! אל תאבד כמו ידיך את האוצר היקר שרכשת!" למחרת עוב המגיד את העיירה ונסע לדרכו. לאחר שבע עשרה שנה, נודמן המגיד לאותה עיירה שנית. בבואו, שאל את האדם הראשון שפגש: מה נשמע עם יענקל'ה-מוסר? אך הלה לא ידע למו הוא מתכוון, שאל ושאל, עד שנזכר קשיש אחד שהכוונה ל'ר' יעקב הצדיק, הפרוש הגדול של העיירה. הוא סיפר לו, כי מאותו יום שהמגיד מקלם ביקר בעיירה, חזר יענקל'ה בתשובה שלימה, וכי מאז ועד היום אינו יוצא מפתח בית הכנסת. שם הוא אוכל וישן, ועוסק בתורה ובתפילה. תחילה עזרו לו ללמוד סידור וחומש, ואילו היום נעשה ללמדן מופלג וצדיק נשגב. נשים צדקניות דואגות לו לאוכל, ושם ביתו... פני המגיד נהרו מאושר... מיד שלח להודיע לפרנסי הקהילה, שיכריזו כי בשעה פלונית ידרוש בבית הכנסת. בשעה הקבועה הייתה כל העיירה נוכחת במקום. גם יענקל'ה שישב כל היממה בבית הכנסת, נמצא כאן. אך הפעם לא בימורה, כי אם הצגתו לו בפנינו במערב, והאזין בדביקות לדברי המגיד. פתח המגיד בדברי המשנה במסכת יומא (פז, ב): "עבירות שבין אדם למקום יום הכיפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו". הוא חריב את הדיבור כי על עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר, לא ייסורים ממרקים, ולא יום המיתה מכפרת... עד שירצה את חברו... כאן שאג המגיד: "ואתה יענקל'ה מוסר' קוראים לך כבר 'צדיק'! זכור כמה אנשים גזלת ועשקת! כמה בני אדם הרסת והורדת בהלשנותך לכאר שחת! כמה אלמנות ויתומים אימללת! איזה חורבן עשית, הרי שערי תשובה לכאורה נעולים בפניך! מה נורא נורלך, מה איום עונשך, הרי כל מיני גיהנום וכל ייסורים שבעולם לא מועילים לגזול ומלשיין"... למותר לתאר באלו בכיות נוראות התמוגג יענקל'ה וכל הקהל עמו. ויהי המקום להרדת אלוקים. לאחר דממה, ממשך המגיד: "אם כן הבה ונחפש עצה – הנה נפסק בשולחן ערוך, אם פגע אדם בחברו ולא הספיק לפייסו עד שמת, ייקח עשרה אנשים, ילך לקברו ויאמר: חטאתי לאלוקי ישראל ולפלוני זה שחטאתי לו, אולם אתה יענקל'ה, שאין אתה יודע וזוכר ממי גזלת,

בספר 'מורשת אבות' מובא הסיפור על המגיד מקלם. נוהג היה המגיד מקלם לשבות מנסיעה בכל ערב שבת בחצות היום. פעם ביום שישו בנסעו לאחת הערים, התארכה הדרך ובהגיע חצות היום עדיין היה רחוק ממחוזו הפצו. מיד פקד על בעל העגלה שיעצור, כי אין בדעתו לנסוע יותר, והוא ירד מהעגלה. העגלון אמר לו כי אם ילך ישר ואח"כ יסתובב, הרי לאחר כשעה יגיע לעיירה יהודית. בהגיעו למבואות העיירה, פגש המגיד ביהודי, הושיט לו יד לשלום, ושאלו אודות המצב הרוחני במקום, "היש על מה לעורר ולתקן?". השיב הלה: "כאן המצב טוב, חברות תורה וחסד לרוב וכו'". "בכל זאת, הרי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא..." ממשך המגיד לדובבו. אימץ היהודי זכרונו, ואמר: "אינני מוצא כעת להצביע על דבר, בלתי צרה צוררה שממנה סובלת העיירה – בשם יענקל'ה מוסר'. הוא אדם מלשין, שפל ומושחת, אשר יש לו קשרים הדוקים עם אנשי הרשות, ומוסר ממונם ונפם של ישראל בידיהם. אדם זה מטיל חיתתו על הסביבה והכל חלים וזעים מפניו. אבל אין מה לעשות בעניין זה". בכל זאת איזו מעלה טובה נמצאת בו?" – ממשך המגיד. הפטיר הלה: "כן, כן. הוא שומר דיבור, אם הוא מבטיח לקבור יהודי, לא יפול מדבריו צרור ארצה". "והיכן אפשר לפגוש אותו?" – "רבי, כבר אמרתי לך, שאין מה לנסות להשפיע עליו". תוך כדי שיחה מרים הלה ראשו ומודיע בפתע: "רבי, הנה יענקל'ה יורד עתה מההר שלפנינו. אני בורה מיד שלא ירגיש שדיברתי עמך". המתין המגיד והלך לקראת יענקל'ה, הושיט לו יד בהארת פנים: "שלום עליכם ר' יעקב!". נדהם הלה מקבלת פנים זו, והמגיד ממשך: "יש לי בקשה קמנה ממך שתעשה לי טובה". "אין אני עושה טובות", רומן יענקל'ה. מפציר המגיד: "בכל זאת ר' יעקב..." – "נו, תגיד כבר מה אתה רוצה". מסביר המגיד: "ידוע לך שה'מגידים' 'אומרים דרשה בבית הכנסת, ואחר כך הציבור משליך עבורם לתוך קערה מטבעות לצורך מחייתם. והנה אנכי עני ואביון. והיה, אם אישיות כמוד תבוא לדרשתי, הרי יבואו המונים לדרשה". "אינני עושה טובות!" – זועם יענקל'ה. אולם המגיד בכושר השפעתו אינו מרפה, וממשיך להתרפס מפניו. עד שיענקל'ה פולט מהפה: "טוב, בסדר!" ועוקר כבר רגליו. כאן המגיד תופס אותו ואומר: "שמעתי עליך כי שומר דיבור ומקיים הבטחה אתה!", הלה ניסה להשתמט. עד שסוף כל סוף הבטיח ברורות שופיע לדרשה. ביום ראשון בשעה הקבועה, בית הכנסת כבר מלא על גדותיו. לאו מילתא וזמרתא היא לשמוע את הדרשן הגדול שבדור. המגיד כבר הופיע, והקהל מצפה בחוסר סבלנות. המגיד יושב וממתין כחצי שעה ועיניו משוטטות לעבר הפתח. עד... שהושלך הס, תדהמה בקרב הציבור, "יענקל'ה מוסר' נכנס לבית הכנסת. הלה מפלס לו בנגל דרך בין ההמונים הנסוגים מפניו. המגיד מקבל פניו בלבביות ומושיבו בימורה. הציבור המום, אינו תופס מה למגיד הצדיק ולמלשין נבוה זה? עתה מזדוה המגיד, עולה על הבימה, ופותח בקולו הצלול: "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא". הוא מרחיב את הדיבור בנושא זה, ומביא ראיות מן התורה, נביאים וכתובים, כי שערי תשובה לא ננעלו בפני כל אדם, וכל אשר בשם ישראל יכונה יש לו סיכוי להיות נוחל עולם הבא. לאחר כמה שעות שהלהיב את ההמונים, פנה ואמר: "ואתה ר' יעקב,

הגהר... תורה... מנחת יצחק... יענקל'ה מוסר'...

למי הזקת, ואת מי אימללת, מה תקנה יש לך? ממי תבקש מחילה? למי תשיב הגזילה? אף על פי כן עצה מצאתי לך: הרי כאן במעמד קדוש זה נמצאת כל העיירה, ומחלו הם על עצמם, ויהיו באי כוחם של הוריהם ובני משפחתם הנפטרים שסבלו ממך. ועתה בקש מחילה מכל הקהל הקדוש הזה, ומכל הנפטרים תושבי המקום, כפי הנוסח שקבעו חז"ל, והם ישיבו לך 'מחול לך' שלש פעמים כדין. מרוב בכיות התמוטט

יענקלה והתעלה, בקושי העירו אותו, אך כוחותיו לא עמדו לו לפסוע עד לבימה. הושיבוהו בכסא ונשאווהו. המגיד פתח את ארון הקודש, ופקד על יענקלה שיאמר מילה במילה: "חטאתי לאלוקי ישראל ולתושבי העיר הזאת." מיד פצחו כל הקהל: "מחול לך! מחול לך! מחול לך!" ותבקע הארץ לקולם. מיד עמד המגיד ונשקו על ראשו ואמר: "בני, כמוך ירבו בעלי תשובה בישראל! מעתה יכולים לקרוא לך י' יעקב הצדיק.

מלקט יצחק

פְּלֵאֵי הַבּוֹרָא רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי – לֵב הָאָדָם (46) – הֵלֵב שְׁצַרִּיךְ לְעֵבֵד אֶת ה' וְלִקְרַב גַּם הָאָרְצִיּוֹת

אהבת עולם אהבתיך ע"כ משכתיך חסד (ירמיה לא, ג) הענין הוא דאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ר"ה יא א) בתשרי נברא העולם ולא אמר ברא כי באמת בכל ראש השנה הוא בריאת העולם כמבואר שהקב"ה ברא העולם ונשאר עדיין לעשות וזהו מסר ביד ישראל והנה כפי מעשיהם כן גורמים למעלה ואם הם אינם זכאין הרי ראוי העולם להיות תוהו ובוהו ולפי שבר"ה יום הדין כולם רועדים ופחדים ושבים אל ה' וחוזרים כל א' לשרשם מעוררים הרחמנות של הבורא ברוך הוא ונעשה בריאות עולם כאשר יתבאר דבר זה בארוכה לקמן ולכן אמר בראש השנה נברא העולם תמיד הוא כן וזהו בראשית ברא אלהים ואמר בתיקונים (הקדמת ת"ז טז) בראשית ב"א תשרי כאשר בא תשרי נעשה בריאה על ידי האלהים שהיא מדת הדין מחמת פחד הדין חוזרים אל ה' ומעוררים הרחמנות לבורא העולם ותשרי הוא אור חוזר בסוד תשרי"ק שהוא חזרת כל הדברים בסוד הדין ולכן על ידי זה נברא העולם ונמצא הדין הוא תכלית החסד אהבת עולם יוכל להשיג דבר זה איך לאהוב את ה' ואיך הוא מדת אהבה לקשור בו יתברך ולא לא היה בחינת אהבת עולם לא היו משיגים בחינת אהבה רבה וזהו אהבת עולם אהבתיך בשביל שע"י אהבת עולם שנתגשמו גם כן אהבתיך זהו בחינת התקרבות

וזהו מרחוק ה' נראה לי ר"ל מבחינת רחוק שהוא מדת הדין שהוא מתדמה לבהינת רחוק מתוך זה נראה לי ה' שהוא הרחמים והנה יש מים עליונים ומים תחתונים ונתבאר באות א' יו"ד למעלה מים עליונים שכל עליון יו"ד תחתונה מים תחתונים שכל תחתון שבמדריגות תחתונות והוא י"ו באמצע והנה ו' כשמדברים ו' הם שני וויים נמצא י"ו למעלה י"ו למטה עולה ל"ב שהוא סוד לב ר"ל כי צריך האדם לקרב מים התחתונים מדריגת תחתונות דאינון כוכים אנן בעינין למהוי קדם מלכא (תקוני זתר תיקון ה) ולחבר עם מים העליונים באחדות אחד ויהיה לב שלם לה' שהם ל"ב נתיבות החכמה הנזכר למעלה ולהיות באחדות אחד בסוד א' והנה הלב הוא בשליש גוף של אדם שם עיקר החיות שבו צריך לכבד את ה' בסוד וכל בשליש עפר הארץ (ישעיה מ, יב) הוא הלב שצריך לעבוד את ה' ולקרב גם הארציות שהם מדריגות תחתונות לה' והנה יש אהבת עולם ר"ל אהבה שנתפשטו בעולם בגשמיות ויש אהבה רבה שא"י להשיג שהיא אהבת השם ב"ה אלא שע"י מדריגות תחתונות לה' גם כן שע"י כל אהבת עולם הכל אהבתיך ה'. על כן משכתיך חסד ר"ל ע"כ אני מושך החסד הנדול שהוא אהבה רבה להשיג גם כן ויהיה אחדות א' בסוד אל"ף ואז כשיהיה בסוד א' יומתק הדין בהתחבר עם האל"ף ויהיה אדני'.

מלקט יצחק

תּוֹפְיָנִים לְשֶׁבֶת קוֹדֶשׁ – סוּד הַתְּקִיעוֹת שֶׁבְּקוֹל הַשּׁוֹפָר

והנה בוזהר הקדוש דרשו כל הענין של אמירת יצחק לעשו וצא השדה וצודה וגו' על ראש השנה שאז זמן התעוררות מדת יצחק למידן כל בני עלמא וכו' ויבוא גם השמן וכו' משוט בארץ למיחזי הובא דס"ל בני עלמא למיצד ציד להביא למדת פחד יצחק וקודשא בריך הוא יחייב לון עיטא לישראל לאשתובא לאתערא בשופר לעורר על ידי זה קול יעקב מדת רחמנות כמו שכתוב הקול קול יעקב ואז אין הידים ידי עשו כי כאשר נתעורר על ידי השופר קול יעקב מדת רחמנות כמו שכתוב הקול קול יעקב ואז אין הידים ידי עשו כי כאשר נתעורר על ידי השופר קול יעקב מדת רחמנות אזי נמתקין כל הנבורות והוא על ידי התעוררות התשובה הבאה על ידי קול השופר כמו שכתוב (עמוס ג, ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחררו שעל ידו נתעורר כל ישראל בתשובה והתשובה ממתקת כל הדינים על ידי שכללו ישראל בקרבן שמאל בימין. ונכללו כולן בימין לעבוד להשם יתברך בכל האפשרי ומתחרטין על העבר לכך נמחלו להם כל עונותיהם ונעשו זכיות כנודע ויש להשם יתברך תענוג גדול וכפול ממה שעבירות נעשו בזכיות שדבר שהוא בקליפות נתעלה מאוד לבוא בקדושה וכל זה בא על ידי קול יעקב קול השופר שעל ידי זה בא סבת הרחמנות: מאור עינים תולדות. ראש השנה הענין דנודע סוד עולם שנה נפש שכל אחד הוא קומה שלימה מרמ"ה אברים ושס"ה גידים כמו שיש בנפש האדם כך יש בעולם. וכן יש בשנה. וראש השנה הוא בחי' ראש מקומת השנה, ופסח וסוכות הן תרי"ן דרועין, פסח הוא דרועא ימינא, וסוכות הוא בחי' דרועא שמאלא. ושבועות הוא בחי' גופא, והנוכה ופורים הם תרי"ן ירכי קשומ. וזהו בחי' גוף של השנה: ויום הכיפורים הוא בחי' נשמה וחיות של כל השנה. והנה הגוף והנשמה הם תרי הכפכים ואי אפשר להיות בנושא אחד רק על ידי ממוצע דהיינו שיהיה לו שני הבחינות בחינת הגוף ובחינת הנשמה: וערב יום הכיפורים הבחי' בחי' גוף שמצוה לאכול ולשתות ערב יום הכיפורים ובחי' נשמה שצריך לאכול בערב יום הכיפורים אכילה גסה ולהרבות באכילה ושתייה כשיעור שני ימים ככתוב בספרים קדושים וכשאוכל אכילה גסה הוא עינוי ונמצא שיש לו גם כן בחי' יום הכיפורים שהוא בחינת נשמה וזהו מאמר רז"ל על פסוק ועניתם גוי' בתשעה וכי בתשעה וכו' אלא כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאלו התענה כו' וקשה לפי זה למה אפקה רחמנא לאכילת תשיעי בלשון עינוי ולפי דברינו הנ"ל נראה והבין: איתא בש"ס דרבי סבירא ליה דיום הכיפורים מכפר בין לשבים בין לשאינם שבים. ולכאורה איך אפשר שרבי יהיה סובר שיום הכיפורים מכפר אף לשאינם שבים הלא אמרו רז"ל כל האומר הקב"ה וותרן וכו' אך נראה דודאי בלא תשובה אינו כלום אף הפי' הוא על פי מה שאמרו רז"ל בוזהר הקדוש על כנון הוצאת זרע בממלה אמרו כלהו הובין תליין בתיובתא לבר מהאי וזהו שאמר אף לשאינם שבים רצה לומר אף לאותן שאינם מקבלים אותם בתשובה כל השנה דהיינו על עון הנ"ל ביום הכיפורים מקבלים אותם: ושעמתי ממורי על פסוק (שמות כ"ב, כ"ח) ודמעך לא תאחר כבוד בניך נתן לי דאמרו ז"ל בוזהר על עון הנ"ל שאין לו תשובה הפי' הוא דהנה תשובה הוא מצות עשה מן התורה ולכן צריך לעשותה בשמחה ועל עון הנ"ל אינו יכול להיות בשמחה רק בעצבות וצריך לבכות ולכן אינו יכול לבוא אל התשובה העליונה רק

שהתשובה העליונה צריכה לצמצם את עצמה אליו וזהו מלאכת רצה לומר כשתרצה למלאות ולהשלים את עצמך ודמעך לא תאחר דהיינו הדמעות ואז כל בכור בניך נתן לי: סוכות הוא מלשון סכך שמשכך על דבר ומסתירו כי הקב"ה ברא העולם בחסדו כדי לגלות אלהותו לנבראים והוא א"צ לשום דבר רק לגלות חסדו לנבראים וזהו אמרתי עולם מה שאמרתי שיהיה העולם כדי שחסד יבנה כדי שיהיה בנין לחסד שיתגלה בעולם כי טרם בריאת העולם לא היה בנין לחסד כי היה למעלה מהבנין בלתי אפשר להשיג ואף שמשמבע הטוב להיטיב לא מפני זה נאמר שהוכרח לברא העולמות כדי להיטיב אלא שברא בחסדו של אמת חסד שעושיין עם המתים היינו מדרגות הדלים דלית להו מגרמייהו כלום והיינו חסד ח"ס ד' שחם על מדריגת הדלים רק מחיותו אחר שבראם בחסדו מטיבם וכיון שהכל מחיותו אי אפשר לומר שהוכרח לבראם שהרי אחר שברא הכל הם עצמם כמוסים בו יתברך, היות והמשכיל יבין וכן לא שייך לומר שיקבל ח"ו נחת מעבודתו שהרי כל מעשינו פעל לנו על דרך המשמשין את הרב עם הרב שמסייעם שנותן חיותו ובוה עובדים אותו והכל ממנו ועל כן היינו בחסדו של אמת וצמצם ונשתלשל עד סוף המדרגה וזה נקרא אדנות מלשון אדנים למשכן שהוא סוף המדרגה למשכן שיהיה שוכן בתחתונים לכך נשתלשל בבחינת אדנים למשכן. והנה על דרך משל מי שרוצה להשכיל לחבירו ממשיך לו משל והנמשל נגזו במשל כן כביכ"ל נצמצם בסוף המדרגה הוא דרך משל כדי להבין אותו בסוד ומלכותו בכל משלה שנמשל על ידי הכל ובתוך המשל נגזו הנמשל וזהו נקרא סוכה המסכך כי המשל מסכך על הנמשל שהוא בחינת אדני' שבסוף המדרגה שבו נגזו הו"ה שמהווה כל היות עצם אלהותו וזהו למען ידעו דורותיכם בכדי שיוכלו להבין ולדע ולהשיג אלהותו הוא כי על ידי כי בסוכות הושבתו וגו' על ידי משל ודמיון וצמצום המסכך על הנמשל והבין ברוך ה' לעולם אמן ואמן: מאור עינים האוינו. עוד למה תוקעין בראש השנה? ופריך למה תוקעין רחמנא אמר וכו' אלא למה תוקעין מריעין כשהן יושבין וחוזרין וכו' כשהן עומדין כו' כדי לערבב השמן מביא התוס' ירושלמי פעם ראשונה בהיל ולא בהיל פעם שני אמר השתא ודאי אתי משיחא וכו' להבין ענין תקיעות דמיושב ותקיעות דעומד ולמה בפעם ראשונה בהיל ולא בהיל ובפעם שני כו'. הנה סוד התקיעות הוא תשובה כמאמר שפרו מעשיכם כי הנה יש למעלה עולם הנק' שופר גדול עלמא דחירות וכשבא לעולם זה נעשה חירות מהכל כשופר היוכל שבו יוצאים העבדים לחירות כמו כן העולם זה נקרא יובל שנת החמישים נז'ן שערי בינה דמינה דינין מתערין ובהגיעו לשער הנז'ן נמחקין כל הדינין בשורשן אך אל העולם זה אינו יכול לבא כי אם בתשובה כי הוא עולם התשובה והעולם זה נקרא יוצר בראשית כי הבריאה היה בשבעה ימים והתחלתם מחסד כמאמר (תהלים פ"מ, ג) עולם חסד יבנה ותשובה קדמה לעולם ובה נקראו כל העולמות ולכן כשבא אל עולם זה נתבטלו כל הדינים כי נעשה בריאה מחדש כי הוא היוצר בראשית: וזהו סוד התקיעות שְׁבְּקוֹל שׁוֹפָר זה מעורר קול שופר העליון ולכן נקרא תקיעה שעולים כל הדינים ונתקעין באותו עולם ונמחקים בשורשם. והנה יש מיני תשובה אחת מיראה שזדונות נעשו לו כשנגזת ומאבה שנגעו לו בזכיות ומקודם צריך לעשות תשובה מיראה והיא נקראת בחי' נוקבא

הברי תורה הטהרה שפורה פגור יעקב אבינו להנצל מפלהמת גוג ומגוג ויאמר בקול רם ויבשרמה הא היא סעודה הזעיר אנפין

שהוא תקיעות דמעומד תשובה דמאהבה אמר השתא ודאי אתי משיחא שנא' (ישעיה כ"ג, י"ג) ביום ההוא יתקע בשופר גדול שכל הדינים נתקעים בעולם הנק' שופר גדול עלמא דחירות ונמחקין בשרשים כנ"ל והבן ברוך ה' לעולם אמן ואמן; מאור עינים

מאוצרות ההפטרטה – יהלומים נוצצים מהפטרטת השבוע במיחד בשבילי – ותתן לי זרע אנשים

ושני המעלות היו בשמואל דהיה שופט ורודף שלום בין איש לרעהו כידוע וזהו ששקול כמשה ואהרן וק"ל: ונתתיו לה' כל ימי חייו. למה אמרה דוקא כל ימי חייו דהיא יראה שמא ימות משום דבא מכת תפלתה שהיא מסטרא דמותא לכך נתנה לה' כל ימי חייו ואין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה שנא' אדם כי ימות באוהל וזה יכפר עליו שלא ימות דבזבח ומנחה אינו מתכפר אבל מתכפר הוא בתורה וא"ש: ומורה לא יעלה על ראשו דהנה הנה ראתה ברה"ק שיענישו עלי על שהורה הלכה בפני רבו דקיי"ל שהוא חייב מיתה והמעם הוא לפי שאין עליו אימתא דרביה ולזה אמרה הנה ומורה לא יעלה על ראשו דהיינו מורא של בשר ודם וק"ל: והיה כי הרבתה להתפלל ועלי שומר את פיה. פי' דתמה עלי על שהרבתה להתפלל דקיי"ל דאין רשאי להאריך בתפלה. ואולם שירות ותשבחות מותר לומר אחר התפלה אמנם שירות ותשבחות צריך לומר בכל כחו כמשה"ה כל עצמותי תאמרנה וכו' והיא התפללה בלחש רק שפתיה נעות וזהו שתמה עלי על שתאריך בתפלה כ"כ וזהו ועלי שומר את פיה וא"ש: ויחשבה עלי לשיכורה. נרא' מעם למה חשבה עלי דוקא לשיכורה מפני דאי' כל הרואה סומה בקלקולה יזיר עצמו מן היין ולכך נסמכה פ' נזיר לפ' סומה לפי דין הוא סרסור לעבירה ואי' דאמרה הנה לעלי לא אדון אתה בדבר זה כלומר שאין עליך רה"ק בשלימות כי לפעמים השיג דבר מועט ולא כולו ועלי השיג דאמרה הנה ומורה לא יעלה על ראשו הכוונה שנדרה בנה בניזיר וחשב ששכורה היא ולכך הדירה את בנה בניזיר ולכך ויחשבה עלי לשיכורה וק"ל: ויען עלי ויאמר לכו לשלום ואלהי ישראל יתן את שאלתך אשר שאלת מעמו. פי' מפני דחנה התפללה שיתן לה ה' זרע צדיק והקב"ה אינו גוזר להיות צדיק או רשע כי הרשות נתונה לבני אדם ואין זה שאלה מן הקב"ה דהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. ואולם שאלתה היתה כהוגן שיתן לה השם בן וז"ש יתן ה' את שאלתך אשר שאלת מעמו מעמו דייקא מה שהוא נתן לבני אדם זולת הבחירה וק"ל: ותאמר אמצא שפחתך חן בעיניך. רצה לומר אמצא חן בעיניך גם לדבר הזה שיהיה לי זרע הגון. וצריך להבין למה אמרה כאן שפחתך ולעיל אמרה אמתך ונקדים מ"ד בגמ' רבי חלש בעו רבנן רחמי עליה דליתסי אמתא דבי רבי כד חזיא צעריה דרבי אמרה יה"ר שינצחו עליונים את התחתונים מיד נח נפשיה דרבי ותמוה וכי בדידה תליא מלתא ונר' דהענין הוא דמלאכי מעלה מבקשין את הנשמה הקדושה אשר נאצלת ממערכת אלהים חיים שיתפרד מן הגוף ותהיה נפש הצדיק צרורה בצרור החיים. והתחתונים מבקשין רחמים שיתקיים נפש הצדיק למטה בשפלים מפני שהוא מגין עליהם כתרסם ונשמת הצדיק גם היא מסכמת שיחיה הצדיק ויתקיים למטה ואולם בעת פרידתה מעל גווייתה הקב"ה מדבא את הגוף ביסורין עד שתתרצה לעלות למעלה אל מקומה. ואי' בזוהר כי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא כו' איש זה הקב"ה כמשה"ה ה' איש מלחמה בתו דא היא נשמתא דבר נש לאמה לגוף שהיא משועבדת לו. וזהו ענין אמתיה דרבי זו היא נשמתו כד חזיא צערה דרבי אמרה יה"ר שינצחו עליונים את התחתונים דעליונים הפיצים שתהיה הנשמה למעלה וגם היא הסכימה לעלות למעלה מיד נח נפשיה דרבי וא"ש. ולכן חנה כאשר התפללה לה' אמרה אמתך הכוונה על הנשמה אבל כאן שאמרה אל עלי אמרה שפחתך וק"ל: ותלך וכו' ופניה לא היו לה עוד. פי' דצפה על ברה"ק שיהיה לה בן וז"ש יתן ה' את שאלתך אשר שאלת מעמו וידוע דיש להכיר בשרוטי מוצא אם יש כח בחלציים להולד בן ובא הכתוב להודיענו דפניה לא היה לה עוד על זאת ואפ"ה אמר עלי יתן ה' וכו' שתלד בן הגון וק"ל: אהבת יונתן

לקחי הפרשה לשבת – האם הרהור תשובה בלבד מספיק?

לומר כי בראש השנה נכתבים הצדיקים בספר הצדיקים על כל השנה באם חיו יכשלו באיזה דבר שיספיק להם ההרהור לבד והרשעים נכתבים בספר הרשעים לאלתר למיתה רצה לומר ולא לאתר לחיים שלא יספיק להם לאלתר ההרהור והבן. אך צריך לזכר את חומרו בתחלה כאמור אך מי יביא את הרשע לזה שירצה לזכר את חומרו ולשוב מעונו הוא כמו שכתוב (ישעיה נ"ד, י"ג) וכל בניך למודי ה' כי השם יתברך ב"ה מלמד את כל בני אדם איך לשוב ומצמצם את עצמו אפילו במדרגות התחתונים כי הנה כתיב ומלכותו בכל משלה כי בכל מקום התפשטות מלכותו אפילו בקליפות כמאמר

הנה כהפטרטת יוס' ה' ללאק הסנה האריך מאלד רבינו יונתן אייבסין בגאונותו והכלנו רק מעט מזעיר מחילוסיו הנפלאים. דהנה יש ב' טעמים למה האדם מבקש שיהי' לו זרע. הא' כמ"ד בגמרא בעינא חומרא לידה ומרה לקבורה והיינו למותב הגשמי. והב' לעבוד את ה' ויביא להוריו לעוה"ב. והנה התכוונה שיהיה רק לה' לבדו ומתוך מעשיה ניכרת מחשבתה וז"ש ותתפלל על ה' דהיינו שיהיה רק לה' לבדו וק"ל: ותדור נדר ותאמר. כפל הלשון ותדור נדר לפי דקיי"ל האיש מדיר את בנו בניזיר ואין האשה מדרת את בנה בניזיר ואולם אם הבעל מקיים את נדרה יכולה להדיר את בנה. וחנה אמרה ומורה לא יעלה על ראשו והדירה אותו בניזיר ואסרה הנאת תשמיש על בעלה אם לא יקיים את נדרה. וזהו שכפל הלשון ותדור נדר בתחלה נדרה על בעלה ואח"כ הדירה את בנה וק"ל: אם ראה תראה כפל הלשון אם ראה תראה נראה לפרש דאי' בגמ' דאמרה אם תתן לי זרע מוטב ואם לאו אסתתר עצמי וכו' וכתוב ונקתה ונורעה זרע ואי אתה עושה תורתך פלסתר ויש להבין איך סיכנה בעצמה שתלד בן זכר דלמא תלד נקבה דהא לא נתפרש בתורה מה תלד אם זכר אם נקבה. ונראה דשפיר אמרה שאסתתר ואם אלד נקבה אסתתר עוד פעם ואי' בגמ' אם היתה יולדת נקבות יולדת זכרים וזהו כפל אם ראה תראה ב' פעמים וק"ל: וזכרתני ולא תשכח. כפל הלשון יובן במ"ד בתפלת מוסף דר"ה כי וזכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך ולכאורה אין לו הבנה כלל איך שייך זכירה אם אין שכחה. רק י"ל דחנה הגמ' מקשה דאמרי' גדולה תשובה שזדונות נעשין לו כשגגות והא אמרי' שנעשים לו כזכויות ומשני כאן מאהבה כאן מיראה והענין הוא דאם אדם מושרש בחטא והולך אחר זדון לבו אין שב מיד מאהבה רק מתחלה מיראה כאשר רואה הפורענות ממחרת לבא שב בתשובה ואולם אח"כ כאשר הורגל לילך בדרך טוב שב מאהבה. וא"כ בתחלה כאשר שב מיראה עבירות נמחקין לגמרי ולא היה להם זכר כלל והיו נשכחין ואולם אח"כ כאשר שב מאהבה הם נעשין זכויות וזכרים העבירות אשר היו שכוחין שזכויות נעשין ממנו. וידוע מאמר הגמ' תשובה מיראה מגעת עד כסא הכבוד ומאהבה מגעת למעלה מכסא הכבוד. וזהו מה שכווננו אנשי כנה"ג בתפלה כי וזכר כל הנשכחות הכוונה למי ששב מאהבה וזכר כל הנשכחות לעשותם זכויות ואין שכחה למי ששב מיראה שתשובתו מגעת לפני כסא כבודך וז"ש חנה וזכרתני ולא תשכח ר"ל שתקבל תשובתי ותעשם זכויות וק"ל: או יאמר וזכרתני וכו' ותתן לי זרע אנשים דאיתא בתפלת מוסף דר"ה כי תביא חוק וזכרון להפקד כל רוח ונפש. והענין הוא דבהדין יומא תתפקדו כל נצוצין דבר נש בסוד הגלגולים כמה יעברון וכמה יבראון לגלגול וזהו ביום א' דר"ה וביום ב' תביא חוק וזכרון להפקד גופות של אדם מי יהיה ומי ימות. ואם נגזר על איזה נשמה שתתגלגל בגוף אחר בהכרח צריך הגוף ראשון למות דא"א בענין אחר. ואם הוא מת נקרא שכוח כמ"ש נשכחתי כמת מלב ובר"ה יפקדו הכל וזהו ענין כי וזכר כל הנשכחות דהיינו הניצוצין אשר נשכחו וזכרין בר"ה והנה היא התפללה ותתן לאמתך זרע אנשים ומפרשי' בגמ' זרע ששקול כשני אנשים משה ואהרן. ויש להבין א"כ כולי עלמא לימרו הכי רק י"ל דחנה חנה היתה גלגול צפורה אשת משה ואולם משה פירש ממנה לכך זכתה חנה ויצאה ממנה בן שהיה שקול כמשה. ואלקנה בעלה הי' ניצוץ מאהרן הכהן ועז"ז התפללה שיהא בן הנולד כמשה ואהרן בזכות שניהם חנה ואלקנה. וזהו ולא תשכח מפני שהיא היתה כבר שכוחה כשמתה צפורה ולכך אמרה ותתן לי זרע אנשים וק"ל: או יאמר ותתן לי זרע אנשים דודאי לא היה יותר במעלה ממשה דלא קם כמשה. ואולם משה שפט את ישראל ואהרן היה רודף שלום

כי לית אתר פנוי מיניה ובכל מקום הוא חיות הבורא ברוך הוא וברוך שמו אפילו בקליפות כמו שאמר הכתוב ומלכותו בכל משלה דאם לא כן לא היה הדבר נמצא ואף בעבירה יש חיות הבורא גם כן כביכול אך הרשע אינו רוצה בחיות אשר שם מהבורא ומפילו ח"ו והבן והנה זה שנפלת עליו יראה כנ"ל הוא שיראה עליונה מצמצמת את עצמו למקום ההוא לעורר אותו שיפרד משם מן הקליפות ולא יעשנה וזהו חיות העבירה והרשע ממשך כביכול הניצוץ הקדוש למקום הקליפה ח"ו רחמנא ליצלן ומה שהיראה עליונה אינה פועלת בו שישבו מן העבירה הוא כי ברית הלשון וברית המעור מכוונים יחד ועל ידי שפנס בברית הלשון יכשל גם כן בברית המעור ולזה הרשעים שמלשינים על הצדיקים ומטמאין את פיהם בודאי מטמאין ברית המעור גם כן: וזה גם כן פירוש הפסוק (שיר השירים ב', מ') משגיח מן החלונות וגו' והא כמו שכתבתי שהיראה עליונה מצמצמת את עצמה לעורר את האדם באופן שנדמה לו כאלו אחד מסתכל מן החלונות ומבין החרכים וזה הגורם לו שיפול בחשכות גדולה שהחשכות נעשה עב ומצומצם בתוכו כנ"ל עד שאי אפשר לאור הקדוש לבוא בתוכו: וזהו שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו מצרות פירושו לשון מיצר וצמצום שלא יבוא לחשך מצומצם או מלשון רצות כפשוטו שאמר הכתוב וְתִמְנַנְנֵנוּ בְיַד־עֵינֵינוּ וְהַבֵּן; והנה אמרו רז"ל גדולה תשובה שזדונות נעשו לו כזכיות ולהבין הדבר הוא כי אחר שאמרנו שיש טוב בכל דבר אף בהעבירה אך שלא רצה לראות הטוב באותו פעם מחמת שטימא ברית הלשון ואו ואחר כך כשבא לשוב ונוצר פיו ומתקן את אשר עוית אוי מעלה הטוב ההוא שבעבירה ההיא שדחה אותו מקודם ומתקן הטוב ההוא על ידי חרטה גמורה והרע נפרד מהטוב ונופל למטה וזה ודאי עיקר לנצור ברית הלשון והמעור כמו שאמר הכתוב אם לא בריתי וגו' והצדיק ששומר מלפניו נקרא צדיק: וזהו לכו בנים שמעו לי לכו פירוש בכל מקום שאתם הולכים אפילו כשאתם הולכים ממני ורוצים לעבור עבירה ח"ו יראת ה' אלמדכם כמו שכתבתי שהיראה מצמצמת את עצמה כנ"ל א על ידי הצדיק שבא למקום הקליפות כאמור מי האיש החפץ חיים וגו' לראות טוב פירוש לראות הטוב שבכל מקום ומפריד את עצמו ואת הטוב מן הרע על ידי כי נצור לשונך מרע מקודם ואם ח"ו נכשלת על ידי שלא שמרת הברית ולא ראית הטוב בשעת מעשה מכל מקום אחר כך סור מרע ועשה טוב ועשה לשון תיקון תתקן את הטוב על ידי החרטה ועזיבת המעשים הרעים בקש שלום וגו' ודרשו רז"ל בקש במקום זה ורדפהו ממקום אחר שלום מלשון שלימות שתדרוך שלימות הבורא ב"ה שיתפשט מלכותו בכל הדברים גם בקליפות תראה להמליך את הבורא שלא תפגום ח"ו רק שיהיה שלימות ותנביה הטוב ההוא לשורשו: מאור עינים וירא

ואתם תהיו לי ממלכת כהנים ושניתנה התורה לישראל על מנת שימליכוהו עליהם בכל מקום שהם באיזה מדרגה שיהיו שם ידבקו את עצמם אל השם יתברך אפילו אם נודמן לאדם שנפל ח"ו למקום הקליפות גם משם יקום ויאחו צדיק דרכו כמו שאמר הכתוב כי שבע יפול צדיק וקם וזה שאמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ח', י"ד) יש הבל וגו' אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים וגו': והענין נפילת הצדיק למקום החשכות במשל מלך אדיר ששלח שלוחו למרחוק לכבוש מדינה ההוא שיהא נקרא שם המלך עליה גם כן להקרא שם מלך כך הענין בנפילת הצדיק כשהצדיק נופל ובודאי יאחו צדיק דרכו ויתעורר מיד משם וידבק את עצמו לה"י ואז כל הרשעים שמשוקעים במקום ההוא גם כן יש להם עליה ודווקא אותן הרשעים שהם משורש נשמתו של אותו הצדיק והצדיק כשמגביה את עצמו אוהו גם כן ברשעים השוכנים שם ובמה יש לו בהם צד אחיזה במצוות שהם עושים כי ריקנים שבך מלאים מצוות כרמון אף שהמצוות הם ריקנים כמו שאמר הכתוב (שיר השירים ד', ג') כפלה הרמון רקתך מכל מקום להיותם מצוות יש להצדיק צד אחיזה בהם ואז אף שנפל למדרגה התחתונה הנקראת מלכות ומלכותו בכל משלה ממליך גם כן את הקב"ה ומתפשטת מלכותו גם שם. אך זהו כשהרשעים אינם מתנגדים עם הצדיק ומאמינים בצדקתו וזהו ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים על ידי נפילת הצדיק אבל בעונותינו הרבים לפתח הטאת רובץ רצה לומר כי הנה פתח הגוף אשר דרך שם מבוא הקדושה העליונה כמו שכתוב ושכנתי בתוכם הוא הפה דהיינו על ידי הדיבור של האדם כשהוא זך ממשך בקרבן קדושת השם יתברך כנודע והנה כשמטמא האדם את פיו ח"ו בשקרים ורכילות ומלשינות ולשון הרע אוי אין מבוא לקדושת השם יתברך לבוא בקרב האדם ומה נמשך שמדבר לשון הרע ודופי כי כמו שהאדם הוא כך הוא רואה כי הצדיק אינו רואה שום רע מחמת שקדושת אור הבורא יתברך שופע בתוכו והטוב האמיתי שורה בקרבן ואז בכל מקום אשר יפנה ויסתכל אינו רואה אלא הטוב והרשע רואה בחינתו כי אי אפשר לצדיק שלא יהי לו שמץ מנהו כמו שאמר הכתוב (קהלת ז', כ') כי אדם אין צדיק בארץ וגו' ולא יחטא וחטא מלשון חסרון והרשע רואה זה ומלשין עליו כהנה וכהנה אפילו כזבים מה שאין בו ואם כן אי אפשר להצדיק להעלותו מחמת שהוא נפרד ממנו בתכלית הפירוד והרחוק וזהו הגורם גם כן אשר הרשע לא יפרד מן העבירה בעת שיוזמן לו לעשות. כי הנה הבעש"ט נשמתו בנזוי מרומים ז"ל אמר פירוש הש"ס יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם כו' ולואי תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם והענין הוא כשאדם רוצה לעבור עבירה ח"ו ומתחבא את עצמו בחדרי חדרים נופלת עליו יראה ומתקדמת בדמיונו כאלו רואין אותו ונופלת עליו יראה כי נודע

מִנְחַת יִצְחָק

בְּשׁוֹפֵר לְתַשְׁמִישׁ שְׂאִינוּ מְכַבֵּד ?

לְקוּיִם מְצֻנָּה, וְתַרְיָהוּ בְּנִירוֹת הַנֶּחֱבֵה לְפָנֵי הַנֶּחֱבֵה שְׂאִין בְּהֵם כֵּל קִדְשָׁה וְעִנְיָן שֶׁל כְּבוֹד. אֲפִלוּ אִם בְּנִים דְּבָרִיד, שֶׁב לֹא יִשְׁעוּ, הַיּוֹת וּבִשְׁוֹפֵר נֶאֱמָרוּ הַלְכוֹת רַבּוֹת עַל שְׁעוֹרֵי וְצִנְרוֹתָ עַד שֶׁיִּבְשֶׁר קוֹל הַשְׁוֹפֵר לְתַקִּיעוֹת שֶׁל מְצֻנָּה, תְּרֵי שָׁנִים אִם אֵין דִּין לְכַבֵּדוֹ, מ"מ בְּיָדָאֵי שְׂאִין רְאוּי לְהַבּוֹ מִנְהֵי בְּיָזוּן, מֵאַחֵר וְהוֹכֵן לְמִשְׁרָה שֶׁל מְצֻנָּה. וְאֵלּוּ שְׂמֻעוֹן שְׂעוֹן, שָׁנִים בְּהַפְצֵי מְצֻנָּה, כֵּל דִּין אֲסוּר הַבְּיָזוּן בְּהֵם, הוּא רַק לְאַחֵר שְׂקֻמוֹ בְּהֵם אֵת הַמְצֻנָּה, כֵּד מִיָּנִים וּסְבָד לְאַחֵר סְבוֹת, אֵד מְעוֹלָם לֹא שְׂמֻעֵנוּ שְׂאִסוּר לְעִשׂוֹת תַּשְׁמִישׁ בְּזוּי בְּלוֹלָב שְׁעוֹמֵד לְמִכְרָה לְצַרְדָּה מְצֻנָּה. הַשְּׂאֵלָה הַיָּא, הַצֶּדֶק עִם מוֹ ?

מִנְחַת יִצְחָק

חֲבָרִים מְקַשְׁבִּים לְקוֹלָהּ (טז) – לְעַרְבֵב אֵת הַשְּׁטָן

ולכאורה הוא פלא, הלא היצה"ר יושב על מפתן הלב, ויודע מסתורין של בני אדם, ולפתותם בעבירות והרהורים רעים, והיאך בא לידי טעות? שיסבור על תקיעת שופר של בני אדם פשוטים, שהוא השופר גדול של לעתיד, גם איך לא נזכר שבכל שנה ושנה תקועין, ועדיין לא שמעו אותו שופר הגדול, וכי אינו יודע הלכה, זו, שצריכין לתקוע שופר ברה"ה, ואיך ימעה בכל ר"ה על תקיעת שופר, שהיא השופר גדול, שמטא זימנא שיתבלע. ויתבאר הענין עפ"י הרמב"ן ז"ל ב'פ' בחקותי וז"ל, כי כל אלה הברכות כולם נסים, אין בטבע שיבואו הגשמים, ויהי השלום לנו מן האויבים וכו', בעשותינו החקים והמצוות, ולא שיהיה הכל הפך מפני זרענו השנה השביעית וכו', עכ"ל. והז"ל גילו לנו מסגולת הרבה מצות, כמ"ש (שבח קי"ח) אלמלי משמרין ישראל ב' שבתות כהלכתן מיד נגאלין, ובדברים רבה פ"י ס"ז א"א קיימת מצות שילוח הקן אתה ממחר לבוא מלך המשיח ואל"ה הנביא ולמדו כן מפסוקים עיי"ש. ומפורש בתוה"ק במצות כיבוד אב למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך וגו', ובמצות שילוח הקן כתיב למען ייטב לך והארכת ימים, ובמדות ומשקלות למען יאריכון ימך, וכמוהו

ר' ראובן בעל התקוע רכש לעצמו שופר חדש ורצה לתדשו בתקיעות של 'חדש אלול, ולהשתמש בו גם בתקיעות האורחיות של ראש השנה. זמן קצר לפני ראש החדש הוצרך שמעון בנו למשפך, ובשלא מצא פלי אחר, השתמש בשופר למלאכתו, ובסיום המלאכה, הניחו עם הכלים המלכלכים בפנת החדר, ובשנח מהמלאכה הניח את רגלו על השופר. לוי אחי שמעון העיר לו, שמלבד מה שאין ראוי להשתמש בשופר לתשמיש שאינו מכבד, עוד יותר יש לזהר שלא לעשות עמו דברים מביזים כהנחת רגל עליו, ואלו שמעון שוען, שאין השופר קלל חפץ של מצוה כמו ד' מינים וסבך, אלא רק היכי תמצוי

הרבה מצות, וכ"ז אינו בדרך הטבע, אבל מסגולת המצוה כך הוא. ועדין יובן דברי הירושלמי, דאין בטבע שיטעה השמן בכל שנה, על תקיעת שופר שהוא השופר הגדול, אבל חז"ל השינו ברוח קדשם, דסגולת מצות השופר כך הוא שיטעה בו השמן, והוא למעלה מהשגתנו ובדרך גס, כמו כל הברכות והיעודים שבתורה, וע"ד שהסביר הרמב"ן ז"ל. ועדין אפשר ליתן מעם מה שתיקנו חז"ל לתקוע בכל ערב שבת, דלמען הפשוט שאמרו כדי לבטל את העם מן המלאכה, היה אפשר ליתן סימנים אחרים, כגון להניף בסודרין או לצלצל בומרים, ומדוע תקנו תקיעות דוקא, ואפשר לומר מפני שבוכות שמירת שבת יהיה הנאולה, כמ"ש בנמרא (שבת ק"ח) אלמלי משמרין ישראל ב' שבתות בהלכתן מיד נגאלין, ובמד"ר פ' בשלה (פכ"ה סי' ט"ז) אם משמרין ישראל את השבת כראוי אפילו יום א' בן דוד בא, וכבר נאמרו ונשנו הרבה תירוצים לתרין סתירת דרו"ל אלו (ואכ"מ להאריך). ועכ"פ מבואר דבוכות שמירת שבת יזכו ישראל לנאולה, וכתב בספח"ק נועם מגדים (פ' אמורן) דדבר זה שמירת שבת כהלכתו לכל ישראל או רובן, דבר יקר עד לאחת, ומי יודע מה הוא כהלכתו, עד כמה צריך להיות הדחילו ורחימו והחודו שזכינו לשמירת שבת, באופן שהדבר יקר ונעלה כ"כ,

עד שלא נעשה השמירה כאופנו מיום נתינת השבת עד הנה, עכלה"ק, ונראה שעל זה מתגבר היצה"ר מאוד, למנוע ולעכב שמירת שבת כהלכתה מישראל, דאלמלא כן היו נגאלין מיד, ומטא זמני למתבלע, ואפשר דלמען זה תקנו חז"ל לתקוע דוקא בע"ש, כדי לערבב השמן ולא יתגבר למנוע שמירת שבת, ורמזו זאת במתק לשונם כדי לבטל את העם ממלאכה, והבן. ואפשר שזהו הטעם מ"ש בתנחומא הניל, כשהלכו למלאכה למדין, בחצוצרות עשו נקמה, שנאמר וכלי הקודש וחצוצרות התרועה בידו, דמבואר במדרש חז"ל (נביאם להלן בפ' זון) דמלחמת מדין היתה הכנה לנאולה העתידה, וע"כ היה השמן מתגבר לנגדם מאוד, דבענין הנאולה מתגבר בכל כוחו למנוע, כי אז מטא זימני למתבלע, וע"כ וישלח אותם משה וגו' ואת פנחס וגו' וחצוצרות התרועה בידו, כדי לערבב השמן שלא יקטרג, ופנחס זה אליהו והוא יהיה המבשר נאולה לעתיד, ואם הוא יהיה התוקע בודאי יתערבב, ויחשוב שזהו קול שופר הגדול דלעתיד ולא יקטרג, ובזה אתי שפיר קישור דברי המדרש, שהיו תוקעין בע"ש כדי לבטל העם ממלאכה וכו' השבת מתקדשת בחצוצרות, וכן ראשי הדרשים והמועדות, וכשהלכו למלאכה למדין בחצוצרות עשו נקמה וכו', וחדא טעמא לכולהו.

מנחת יצחק **"תב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וסופים להשם יתברך מהאדמו"ר מקאמרא זצ"ל(לה) - מה זה בידך?**

הנה תהלות לאל עליון וזה אותנו ה' יתברך להוסיף פדור קדש שהתחלנו בס"ד זה מקבר, שפטרנו הפשוטה להלחיב לבות ישראל קדושים לאביהם שבשמים גם במצבים הכי קשים ונסיונות "שלא נדע" הכל לא מדילי אלא מהרב הנאון המפרסם בנגלה ובנסתר בוצינא קדישא חסידא ופרישא בנן של קדושים כקש"ת מוה"ר יצחק יהודה יחיאל ספרין זצ"ל אב"ד דק"ק קאמרא בעל "היכל הברכה ו"אוצר החיים" ועוד.. האדמו"ר מקאמרא איש קדוש וכל רז לא אגים לה, שופך אור קדש ומצחצח והדושים שלא שמעתם אן ביאורים נפלאים מן היות המושלמים את הלב ומגלים רק טפח מאור תורתו הורח תורת אמת, ובאמת שיש בדרך הרבה משנים בפקדה, ודבריו דברים עמקים, אך החלק העקרי שנתמך בו במדור זה הוא לשוננו הנהג ואתה ישראל ללא גבול, לשונות של עידוד ותמיכה, הכלה רח ורומח נפשות פצועות הזקוקות כל כך ליחס של אבא אוהב ותומך, ונמשע תקנה, והתהלה קדשה. ואור קדש מפציע ומחדש את הבריות בחיות קדשה ולב שמה, ובטוחני שגם מי שלא מבין בסוד הענינים, ימצא מרגוע לנפשו וכו"ש מי שכבר בא בסודם של דברים) ודרך סלולה להתחדש לנער מעליו את כל הצרות ופריה קדשה להתקרב לאבא שבשמים שאוהב אותנו אהבה שכמעט שגן תמותה לא יכול לתפס ולהכיל, האדמו"ר ממש מלנה אותה ד' ביד ומראה לך את הדרך לצאת מהצרה שלך. ולהדבק בו יתברך. ואלו מה שכתב דהקדמה "קחו ספרי והספיעו עוונותיכם וזנו שפתי פי לך נזכרתי שנתפטר על ידי הקדמה זאת צעוק על פי דקני מן אור שבעת הימים אמון מפלח אמון מקסה רצוני הקדוש אור המאיר אור עינינו יקראל בן אלטער בן עקי הקדוש טוב אשר האיר עינינו צאורו נהג עד זילת ינו ואתי פלמקו הקדושים מסמכים מן הקדוש הזה הסגמ מלחיה השלימי הנביא ואם יקשה לך אחי על חריכות דברים שכתב לי מלד המנגל להזכיר פתס שלי נסמך משלטה גולי עולם ואין די פחד משום פגע ונגע פי כחי רב ועטם פלחיה ספרי וזכרתי לי לכתב בן ודמונו אורי לכה ואת ואתי מסמך רביעי למן הקדוש או פלטי וני צוה ככרתי והסגלתי לא יגעה" ומעתה, יש להתחזק ולהוסיף קדשה ובפרט בזמן הזה בחודש אלול השבוע אנהנו נצבים בכ"ר... ראש השנה ויש לקחת זאת בהשבו ולכן יש לנצל ההזדמנות פז ואת להתאמן ולהתקרב אל ה' יתברך, בסיום כל מאמר נשתדל לסכם את דברי הרב כדי שנוכל לצאת עם "פעקאלע" וה' יהיה בעזרתו. זו ההקדמה תשאר בכל שבוע, או אם אתה כבר מכיר, פשוט דגל לעיקר התוכן... והפעם... מה זה בידך? על טהה המולג: מהיכל הברכה מתמך שבו קרבנות חלקות קלמוסו מסביר צבוע טעם את כל "הענינים" שגמו צלוחיות הקטנות הסמינו וקטעו וקחי נפשו: שמעתי ממורי חמי הצדיק המפרסם מו"ה הרר אברהם מרדכי מפנימשוב שאמר משם אחיו הנאון

מה אהבתי תורתך - מה גלו לרבי צדוק הפהן בחלום?

אבל אצלנו הוא בגדר חוק שטעמו בכסא ונעלם. אבל הוא רק עתה ביום הקדש ואחר שקימנו מצות התג והתקיעות המצוה עצמה היא נר המאירה לנו לעמוד על טעמה וסודה ולהאיר בפעמקי הלב ובי עקר המצות דמברכין אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניס קדשה בלב כל מצוה קדשה מיתדת כפי אור דאותה מצוה. מצות שופר מביאה יראה בלב וכמ"ש אם יתקע וגו' ועם לא יתדרו. וזהו עקר המבקש מאיש הישראלי וכמ"ש מה ה' וגו' כ"א ליראה

